

UNA MEDITACIÓ PER A LA JOIA

JORDI PÀMIAS, *Flauta del sol*, «Els llibres de l'Óssa Menor», 103, Aymà, Barcelona, 1979.

El jurat del «Premi Carles Riba, 1978» forçosament hagué de valorar la traça, la tècnica, la perfecció formal en una paraula, del llibre que hi presentà Jordi Pàmias, perquè el vers ben escandit hi imposa el seu ritme amb aquell martelleig après dels nostres millors clàssics i troba el contrapunt en la no menys exigent brevetat i subtileza de la tannka. I és que *Flauta del sol* és fruit d'una voluntat porfídiosa que s'exerceix sobre un pla previst i ordenat, no només detectable en la distribució dels poemes que alterna els dos metres diferents, sinó en el rigor de composició de cada poema i, més subreptíciament, en l'estudiada funció que, a nivell de contingut, un tal pla aconsegueix.

L'alternança del poema relativament llarg, compost de versos estramps que segueixen l'estructura del decasíllab català, amb les tannkas, és utilitzada per donar una dimensió dual d'una banda, i complementària de l'altra, de la meditació sobre la vida que és *Flauta del sol*. El vers i el poema llargs, narratius de mena, forneixen les bases, per anècdota i per raonament, d'aquesta meditació continuada i cíclica sobre el pas del temps i de les edats, servida sobretot per la repetida imatge del cercle, present en cada un d'aquests poemes:

*Endevinem que la vida és un cercle
que juny l'ahir de les mortes joguines
al fosc demà de les tardes de boira.
Tots compartim la mateixa rotllana,*

imatge, d'altra banda, completada per la més coneguda del rellotge, *el desesper rodó de cada dia*. El tots del darrer vers citat aporta, a més, la dimensió colectiva d'aquesta meditació, reblada pel plural que sovint protagonitza els poemes. Per la seva banda, les tannkas semblen destinades, a manera de contrapunt, a fixar el moment minúscul i estantís, l'ínfim però necessari instant que garanteix la vida. I així, els vuit conjunts de tannkas, com la vida mateixa, es formen per l'acumulació d'aquests petits i genials moments.

Si la lectura dels poemes ens posa al davant d'una reflexió an-

goixosa i produeixen aquella sensació de qui, desarmat, es rendeix, la clau del llibre, en canvi, a manera de conclusió, és clarament victoriosa en el darrer poema, «Joia total, el títol del qual no deixa lloc a cap mena de pessimisme. Al capdavall de la meditació, les tannkas —el moment present— hauran vençut: l'eix del poema és l'exaltació de l'avui, de la vida plena de cada instant, del sentit que ens impelleix cap a la *joia total*, convertida en la força revolucionària que dóna substància i justificació a cada punt de la vella i sempre nova rotllana. *L'encís d'avui* és el geni que fa etern cada moment de l'existència humana, personal i col·lectiva.

Heus ací un vell tema literari, tractat de nou, ben personalment, i actualitzat en l'obra de Jordi Pàmias. *Flauta del sol* és com un desafiament a aquells qui creuen que ja tot ha estat dit i aconsellen, doncs, de callar.

PERE FARRÉS